

KOTIHOIDON PALVELUKUVAUS JA MYÖNTÄMISPERUSTEET 1.1.2018 alkaen

Kotihoidon määritelmä

Lapinlahden kunnan kotihoitoon sisältyvät sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukainen kotipalvelu ja terveydenhuoltolain (1326/2010) mukainen kotisairaanhoito.

Kotihoito kohdentuu ensisijaisesti paljon hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevien ikäihmisten ja pitkäaikaissairaiden kotona asumisen tukemiseen. Kotihoito on neuvontaa, ohjausta, hoitoa, huolenpitoa sekä palveluita, jotka auttavat ikääntyvän arjessa selviytymistä silloin, kun jokapäiväisistä toiminnoista ei selviydytä omatoimisesti tai pelkästään läheisten avulla.

Kotihoidon toimintaperiaatteena on antaa laadukasta, asiakaslähtöistä ja kuntouttavaa hoivaa ja hoitoa kotihoidon myöntämisperusteet täyttävälle asiakkaille. Asiakkaita kohdellaan tasavertaisesti ja palveluilla tuetaan asiakkaan kotona selviytymistä. Kotihoito on sitoutunut myös läheisten kanssa yhdessä toteutettavaan kotisaattohoitoon. Asiakkaan palvelutarve arvioidaan aina yksilöllisesti ja palvelut myönnetään yksilöllisen tarveharkinnan perusteella.

Kotihoidon palvelujen piiriin hakeutuminen

Kotihoidon asiakkaaksi hakeudutaan ottamalla yhteyttä palveluohjaukseen. Kaikki palvelupyynnöt ja yhteydenotot selvitetään seitsemän arkipäivän aikana. Välitöntä apua tarvitsevien asiakkaiden kotihoito aloitetaan tarvittaessa samana päivänä.

Kotihoidon palvelutarpeen arviointi ja suunnittelu

Yhteydenoton jälkeen palveluohjaaja sopii asiakkaan luo kotikäynnin palvelujen tarpeen arvioimiseksi. Käynnin yhteydessä laaditaan tarvittaessa kotihoidon hakemus ja lisäksi tehdään asumisturvallisuuden kartoitus. Arviointi, hakemus ja asumisturvallisuuden kartoitus tehdään yhdessä asiakkaan ja mahdollisesti hänen läheistensä sekä muiden palvelujen ja hoitoon osallistuvien kanssa.

Kotihoidon piiriin voidaan ottaa henkilö, jonka toimintakyky on selkeästi alentunut ja apu edellyttää sosiaali- tai terveydenhuollon ammattiosaamista. Kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden palvelujen tarpeen arvioinnissa ja palvelun ja hoidon suunnitteluun käytetään RAVA- toimintakykymittaria ja MMSE-muistitestiä sekä tarvittaessa ja CERAD-muistitestiä. Lähtökohta on, että säännöllisessä kotihoidossa olevan asiakkaan RAVA-

indeksi on vähintään > 2.0. Arvioinnissa huomioidaan kuitenkin aina asiakkaan kokonaistilanne.

Palvelut suunnitellaan yhdessä asiakkaan, omaisten ja läheisten kanssa heidän voimavaransa ja toimintamahdollisuutensa huomioon ottaen. Ensisijaisena on itsenäisen suoriutumisen ja omahoidon tukeminen. Asiakkaan palveluiden tarpeen arvioinnissa huomioidaan läheisten, yksityisten palveluntuottajien, tukihenkilöiden ja vapaaehtoistyön mahdollisuus osallistua hoidon ja huolenpidon järjestämiseen.

Kotihoidon asiakkuus alkaa aina tilapäisellä kotihoidon arviointijaksolla. Arviointijaksolla asiakkaan hoitoon osallistuu tarpeen mukaan moniammatillinen työryhmä. Arviointi jakso on yleensä 1- 3 kuukautta. Arviointijaksolla arvioidaan yhdessä asiakkaan kanssa jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon tarvetta sekä laaditaan ja tarkennetaan hoito- ja palvelusuunnitelma. Kotihoito voi jatkua myös arviointijakson jälkeen tilapäisenä kotihoitona. Tarvittaessa arviointijaksoon voi sisältyä arviointi- ja kuntoutusyksikön hoitojakso.

Jos kotihoidon myöntämisperusteet, asiakkaan hoidon tarve ei edellytä kotihoitoa ja/tai hakijan avuntarve ei koske kotihoidon antamia palveluita, asiakasta ohjataan vaihtoehtoisten omakustanteisten palveluiden hankimisessa.

Asiakkaalle tehdään kotihoidon palvelujen saamisesta kirjallinen myönteinen tai kielteinen palvelupäätös. Päätöksen tekee vanhustyönjohtaja tai hänen valtuuttamanaan kotihoidon esimies tai palveluohjaaja

.

Kotihoidon palvelut

Hoiva- ja hoitopalvelut

- henkilökohtainen hygienia
- ravitsemus
- lääkehoito
- sairaanhoidolliset tehtävät
- terveyden tilan seuranta
- toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen
- muut
 - muistin ja henkisen tilan seuranta
 - hoitotarvikkeiden tarpeen arviointi ja maksutta saatavien tarvikkeiden hankinta ja toimittaminen
 - kotona selviytymisen arviointi ja tarvittaessa jatkohoitopaikan hakemisessa avustaminen
- yöhoito

- o WC-käynneissä, vaipanvaihdossa avustaminen sekä voinnin tarkistaminen ja tarvittaessa lääkkeiden antaminen
- o kotisaattohoito
Kotisaattohoidon aloittaminen edellyttää aina saattohoitopäätöstä. Loppuvaiheen saattohoito edellyttää omaisen tai läheisen osallisuutta, jos asiakasta ei voi jättää enää yksin.

Tukipalvelut

- o ateriapalvelun järjestäminen
- o turvapalvelun järjestäminen
- o kylvetyspalvelun järjestäminen

- o kylvetys kodin ulkopuolella voidaan myöntää asiakkaalle, jos kodin pesutilat ovat puutteelliset tai vaaralliset tai kotona peseytyminen ei onnistu avustajan turvin.

- o vaatehuolto

- o vuodevaatehygieniasta huolehtiminen: Lakanoiden ja tyynyliinojen vaihdon huolehtii siivoaja, kotihoito vain erityistilanteessa.

- o henkilökohtaisten vaatteiden ja liinavaatteiden pesu, jos asiakkaalla oma kone (talon pyykkituvan käyttö vain harkinnanvaraisesti): Pyykinpesu edellyttää, että kotihoito voi jättää pyykinpesukoneen päälle ja asiakas vastaa mahdollisista koneen rikkoutumisen aiheuttamista vahingoista.

- o avustaminen pyykin pesulaan toimittamisessa

Ohjaaminen muiden palvelujen piiriin

Seuraavien palvelujen tarpeessa olevat asiakkaat ohjataan muiden palvelujen piiriin:

- o vaatehuolto, jos asiakkaalla ei ole omaa pyykinpesukonetta
- o ylläpitosiivous

Tarvittaessa pestään asiakkaan astiat, siistitään ruokailu- ja työtasot sekä viedään roskat jätekeräykseen. Astianpesukoneen käyttö edellyttää, että kotihoito voi jättää koneen päälle ja asiakas

vastaa mahdollisista koneen rikkoutumisen aiheuttamista vahingoista.

Mikro puhdistetaan, jos sen pääasiallisena käyttäjänä on kotihoito.

Jääkaapista huolehditaan pois pilaantuneet elintarvikkeet (Perusteellinen siivous ei kuulu kotihoidon tehtäviin).

Saniteettitilojen siisteys tarkistetaan ja pestään WC-pönttö tarpeen mukaan.

Siistitään hoitoympäristö

o Asiointi

Välttämättömät laskut huolehditaan pankkiin.

Avustetaan kauppalistan teossa. Kaupassa käynnin asiakas järjestää itse tai kotihoidon avustuksella

- o pelkkä lääkkeiden annostelu dosettiin
- o kiinteistöön liittyvät työt (esim. puun ja veden kanto, lämmittäminen, lumityöt)
- o ainoana palveluntarpeena ulkoilu

Myös seuraavissa tapauksissa asiakas ohjataan muiden palvelujen piiriin:

- o asiakkaat joiden RAVA-indeksi alle 2,0 sekä muisti normaali tai lievästi alentunut
- o liikuntakykyiset ja normaalin muistin omaavat, jotka tarvitsevat lääkityksen valvontaa
- o ompeleiden poisto, kun asiakas kykenee käyttämään muita terveystarvikkeita
- o verikokeiden otto, kun asiakas kykenee käyttämään muita terveystarvikkeita
- o tapaturmapotilaat, joiden hoidon kustantaa vakuutusyhtiö

Kotihoidon onnistumisen edellytyksenä on

- o Kotihoidon käynnin yhteydessä asiakkaan vieras/omainen, joka käyttäytyy uhkaavasti ja on päihteiden vaikutuksen alaisena pyydetään poistumaan asiakkaan luota, kunnes hoitaja on suorittanut hänelle asetut tehtävät.
- o Hoitajan läsnäollessa asiakas ei saa tupakoida.
- o Asiakas sitoutuu käyttämään hänelle osoitettuja apuvälineitä.
- o Asiakas/taloyhtiö huolehtii riittävästä valaistuksesta ja piha-alueiden hiekoituksista.
- o Asiakkaan kodissa on paloturvallisuuden edistäviä sammutus välineitä.

- o Asiakkaan kotona olevat, hoitajien tarvitsemat/käyttämät vialliset sähkölaitteet tulee korjauttaa ja näiden tulee olla käyttökunnossa ja turvallisia käyttää.

Kotihoidon maksut

Kotihoidosta perittävä maksu määräytyy sosiaalihuoltolain (1301/2014) ja asiakasmaksulain (734/1992) mukaan. Tukipalvelujen maksut vahvistaa Palvelulautakunta. Asiaksmaksun laskentaperusteina ovat palvelun määrä, palvelun käyttäjän maksukyky sekä perheen koko. Asiakas toimittaa tarvittavat tulokset palvelusyhteistyötoimikunnalle. Palvelutarpeen arvioinnin ja suunnittelun yhteydessä asiakas voi halutessaan tutustua maksutaulukkoon, jonka pohjalta maksu määräytyy. Myös kotihoidon palvelusyhteistyötoimikunta ohjaa ja opastaa maksuihin liittyvissä asioissa.

Kotihoidon esimies tekee kotihoidon palveluista kirjallisen palvelupäätöksen ja vanhustyönjohtaja tarvittavien selvitysten perusteella maksupäätöksen, joihin asiakkaalla on mahdollisuus tehdä oikaisuvaatimus. Vanhustyönjohtaja voi päättää kotihoitoa koskevan asiakasmaksun perimättä jättämisestä tai alentamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11 §:n perusteella. Asiaksmaksu tarkistetaan hoito- ja palvelusuunnitelman tarkistuksen tai tuloksetyöryhmän yhteydessä.

Kun kotona ei pärjätä

Palveluasumiseen ja ympärivuorokautisen hoivan sijoittaminen käynnistyy ottamalla yhteys palveluohjaajaan, joka tekee hoidon- ja palvelutarpeen arvioinnin. SAS-moniammatillinen työryhmä tekee yksilökohtaisen ratkaisun asian suhteen ja viranhaltijapäätöksen palveluiden myöntämisestä tekee vanhustyönjohtaja. Arviointi- ja kuntoutusyksikön hoitojakso voi sisältyä arviointiin ennen myönteisen viranhaltijapäätöksen myöntämistä.